

end han i Tidens Lob vil blive tjent med den Forsikring, som Pensionstloven ellers, efter hvad der kan ventes antaget, vil give ham. Vi maae vel lægge Mærke til, at saalænge vi ikke kunne give Folket samme Sikkerhed eller en tilsvarende Sikkerhed, som vi give Embedsstanden, da maae vi vel vogte os for at stadfæste flere saadanne Sikkerheder for Embedsmændene; thi hvad Forsikring kan Folket eller Folkets Statskasse have mod Embedsbesættelser og Embedsaffædigelser, naar det er overladt til en saadan Gang, som jo aabenbart vil blive Følgen, hvis denne Lov anvendes i den Udstrækning og Misbrug, som den kan anvendes — hvad vil blive Følgen andet end at Folket maa føle, at der er sikret en Embedsstand paa dets Regning, saa grundfast og grundmuret baade ved Lønning i Embedet og ved Pension efter Embedet, naar de ere gaaede af, saaledes at Folket, som bærer Byrden deraf, maa lide derunder i den Grad, at det ikke vil kunne udrede, hvad dertil vil udfordres. Vi kunne ikke vide, hvad en saadan lovmæssig Forsørgelsesanstalt som denne vil blive til, og naar den Tid kommer, at det sees og føles tilbunds, vil naturligviis den hele Sikkerhed ophæves af reen Nødvendighed. Vil man nu drive det consequent dertil med en saadan lovbegrundet Forsørgelses-Sikkerhed for Embedsmændene og for deres Koner og Børn, indtil Sikkerheden hæver sig selv saaledes, saa har jeg Intet derimod; jeg vil her blot raade Enhver, som søger, at han repræsenterer Folket, det staaende Folk, at han dog vil betænke det, forend han stemmer for Vedtagelsen af denne Lov. Mere har jeg hertil ikke at sige nu.

Grundtvig: Da den ærede første Rigsdagsmand for Præste Amt (Hoffmeyer) fremhævede og anbefalede sit Forslag, sagde han, at det var Retfærdighed og Billighed, som han næsten ene derved havde høvt for Die; og jeg troer ham virkelig paa hans Ord, forsaavidt det var klart, at han slet ikke tænkte paa Retfærdighed og Billighed mod hele Folket, men kun paa Retfærdighed og Billighed i Fordelingen af Pensionssummerne mellem Embedsmændene. Men den ligefremme Følge af, at man fulgte hans Scala, vilde jo nød-

vendigtviis, efter hans egen Udvikling, blive den, at Pensionstbyrden blev langt større; thi han udviklede jo netop som en Grund for at man skulde følge hans Scala, at der vare saa mangfoldige Embedsmænd, som aldrig fik saa høi en Gage, at de kunde faae en Pension, som var tilstrækkelig for dem. Men jo flere saadanne der ere, desto større bliver jo Byrden. Vi maatte jo i denne Henseende til Statskassen og derfor ogsaa i Henseende til Folket hellere give nogle saa Embedsmænd en overdreven stor Pension, end vi maae give Mangfoldige en saadan, som vil blive aldeles overdreven stor, ved at lægges sammen.

Jeg skal ikke tale mere om dette Forslag, undtagen et Ord om Slutningen deraf, at det skulde tilstaaes Regjeringen at have Magt til, indenfor visse Grændser at forhøje Pensionen. Det er jo altsaa ikke det Samme, som at det skulde staae, hvad jeg i alle Tilfælde anseer for at være Ret, til Regjeringen, at foreslaae en saadan Forhøjelse, men det skulde være i Regjeringens egen Magt, og da mener jeg, at netop Pensionsvæsenet er Noget, som Regjeringen paa egen Haand har haandteret saaledes, at vi visstnok ikke skulde stemme for, at det skete paany. Forøvrigt vil jeg ogsaa ved denne Leilighed indskærpe eller idetmindste paaminde den ærede Forsamling om, at det dog vist er aldeles urigtigt, hvad uden Tvivl er Tilfældet endnu, siden Talebrugen baade fra Ministerbordet og fra Bonden her har lydt saaledes; det er vistnok grumme galt, dersom vi blive ved at betragte Embedsstanden som en egen Stand udenfor Folket, adskilt fra Folket og hævet over Folket ved visse Begunstigelser. (Hør!) Jeg er vis paa, at alle dygtige, alle veltænkende Embedsmænd ville, naar de komme til at see, ialtsald hvad det har at betyde, aldeles aflægge denne Betragtning. Det er jo dog aabenbart, at, naar man saaledes frygter for, at Folkets Fuldmægtige skulle faae en Stemme med om, hvorvidt en Mand, naar han har udjent eller astjent, afgaaer med en større eller mindre Pension, maa det jo være, fordi man ønsker at faae mere end Folket vil unde En, og det anseer jeg for den værste Syge, som nogeninde kan være hos Embedsmændene. (Hør!) Jeg skal derfor ønske i de-